

de nødvendige Penge til Veje til Financiering i de nærmest kommende Aar. Dette Forslag gik ud paa, at man skulde drage Omsorg for, at praktisk taget alle Byggeindustriens Arbejdere her i Landet kunde finde Beskæftigelse. Man vilde derved i ikke ringe Grad bidrage til at afhjælpe Arbejdsløsheden, ogsaa udenfor den egentlige Byggeindustri. Der skulde oprettes en Boligfond, tilvejebragt ved, at Ejendomsskyldsskatten blev forhøjet; dette vilde medføre en Forhøjelse af Lejen, svarende til højst 3½ pCt. Endvidere var der Tale om, at Staten skulde give et mindre aarligt Tilskud i Løbet af en Aarrække. Ved disse Foranstaltninger vilde man være i Stand til at skaffe de nødvendige Penge til Veje til at sikre dem, der gik i Gang med at bygge Boliger, mod, at de kom til at lide Tab, i alt Fald indenfor ret vide Grænser. Endelig var der Tale om, at man vilde komme de Ejere og Lejere til Hjælp, der havde været med til at skaffe Boliger eller boede i Boliger, der var skaffet til Veje siden Foraaret 1916, altsaa i Krigstidens og Krisetidens værste Tid.

Om end Udeladelsen af denne sidste Foranstaltning ikke vil betyde, at Boligbyggeriet ikke vil kunne sættes i Gang, maa jeg dog sige, at jeg tillægger den nævnte Foranstaltning overordentlig stor Betydning. For det første tror jeg, at man afgjort maa regne med, at kun Kommuner og Boligforeninger i den nærmeste Fremtid vil kunne tage fat paa Boligbyggeriet. Men hvis disse kommer til at staa overfor den Situation, at den Leje, der nu betales af de Ejendomme, de har opført siden 1916, ikke længere kan betales, at de faktisk gaar et Sammenbrud i Møde, eller i hvert Fald meget vanskelige Tider i Møde, kan man ikke regne med, at disse Institutioner igen vil give sig til at bygge i den nærmeste Tid, og allermindst, naar de ingen Udsigt har til helt at kunne undgaa Tab derved. Men jeg tillægger ogsaa det Betydning, at disse Boligselskaber og Institutioner, der har paataget sig at bidrage til at afhjælpe Bolignøden, ikke mister deres Evne til at fortsætte i al Almindelighed. Hvis Boligselskaberne kommer i usædvanlige Vanskeligheder, vil det føre til, at der ikke i lang Tid vil blive oprettet nye Boligselskaber; man vil opgive Ævret med Hensyn til saadanne Selskaber og derved udelukke mange fra at faa et vist Ejeforhold tilvejebragt med Hensyn til den Lejlighed, de skal bebo.

Vi var i det omtalte Udvalg enige; men i sidste Øjeblik sprang det konservative Folkepartis Repræsentant, det ærede Medlem Hr. Korsgaard, fra. Han var ikke

indvalgt i Udvalget som Repræsentant for det konservative Folkeparti, men jeg tror ikke, man røber nogen Hemmelighed ved at sige, at i det sidste Møde repræsenterede han det konservative Folkeparti. Det var i hvert Fald dette Partis Anskuelse; der kom til Orde, og jeg tager vist neppe fejl, naar jeg siger, at han af det konservative Folkeparti havde faaet Ordre til ikke at sætte sit Navn under det Forslag, der var udarbejdet. Det vakte Overraskelse, tror jeg, hos alle i Udvalget. Det konservative Folkeparti, der ellers ønsker at give det Udseende af, at det er et Parti, der i første Linie vil drage Omsorg for at faa Arbejdet i Gang igen; sprang just nu, da der var Udsigt til at faa en saa væsentlig Del af Virksomhederne her i Landet i Gang; pludselig fra, og det i Virkeligheden med intetsigende Bemærkninger om, hvorfor de ikke kunde være med. Jeg ved ikke, hvilke Kræfter der har været i Bevægelse for at faa det Resultat tilvejebragt, men Resultatet var nedslaaende, og det skal slaas fast, at det er det konservative Folkeparti, der ved denne deres Holdning staaar som en Hindring for, at Boligbyggeriet kan komme i Gang.

Nu er Spørgsmaalet: Hvad saa? Den højtærede Indenrigsminister har sagt, at naar ikke alle Rigsdagens 4 store Partier kunde gaa med til Forslaget, kunde han ikke gennemføre det; saa maatte det lades ude af Betragtning. Jeg kan ikke godkende denne Opfattelse. Thi hvis Forholdet er det, at de andre 3 Partiers Mening om Forslaget er den, at det vil tjene til at opnaa det Formaal, man tilstræber at opnaa, bør man ikke lade sin Handling diktere af et saa vildfarende Parti, som det konservative Folkeparti plejer at være, naar store Spørgsmaal skal afgøres; saa bør man tage sit Standpunkt uden om dette Parti og handle uden Hensyn til, hvad dette Partis Mening er. Hvis man ikke nu træffer Foranstaltninger til at sætte Boligbyggeriet i Gang noget nær i Overensstemmelse med, hvad Udvalget var blevet enigt om, vil det betyde, at der ikke bliver bygget i den nærmeste Tid. Det er en Vildfarelse at tro, at Byggepriserne nu skulde være bragt ned til et saadant Lavmaal, at det private Initiativ uden Støtte fra det offentlige Side skulde være i Stand til at løse Boligproblemet. Det lader sig aldeles ikke tænke.

Venstres Ordfører, det ærede Medlem Hr. Hagbart Berg, sagde, at alle Partier var enige om, at man ikke kunde fortsætte paa det hidtidige Grundlag, og at man ikke kunde vente, at Stat og Kommuner som hidtil vilde give de store Tilskud; Pengene